

Cleo trekt de dunne riem van haar zijden kamerjas strak in haar smalle taille. Met een frons tussen de ogen kijkt ze door het grote raam van de woonkamer naar buiten. De oranje-bruine blaadjes dwarrelen over het perfect onderhouden gazon. Haar ogen worden naar de hoek achteraan in de tuin getrokken. Ze wil er niet aan toegeven. Sinds het feest in de tuin is niets nog hetzelfde. De gedachte eraan doet haar rillen. Ze slaat haar armen over elkaar en wrijft nadenkend over haar bovenarmen. De vertrouwde geur van koffie brengt haar weer in het nu. Ze recht haar rug en draait zich vastbesloten om. Vandaag wordt het een andere dag, zoals vroeger. Zonder knagende gedachten.

Op haar zachte, zilverkleurige pantoffels loopt ze geruisloos rond het kookeiland en trekt een van de keukenkasten open. Met hernieuwde energie zet ze alles klaar voor het ontbijt. Kopjes, borden, lepeltjes, glazen, messen. Alles twee stuks. Ook haalt ze de krant al uit de brievenbus. Misschien heeft hij zin om erin te lezen. In de ruime hal tussen het woongedeelte en de slaapvertrekken blijft ze even staan om te luisteren. Ze hoort niets. Zou hij al op zijn? Of zit hij weer voor zich uit te staren met zijn sokken in zijn handen? Ze wil het niet weten. Ze heeft geen zin in gedoe. Met een luide kuch gaat ze terug naar de keuken en laat de deur in het slot vallen. Bam. Dat zal hij wel gehoord hebben. Ze legt de krant naast zijn bord.

In afwachting schenkt ze zich een kop koffie in en hijst zich op een van de twee hoge krukken. Ze heeft haar vaste plaats, altijd links van hem. Al jaren. Vanaf hier hebben ze uitzicht op de tuin. Zo had zij het ontworpen. Hij had het ook een goed idee gevonden. Haar idee. De dag beginnen met zicht op het groen. Een beetje zen voor de drukke dag begint. Nu weet ze niet meer of het wel een goed idee is om elke dag te beginnen met dit uitzicht. Lucas verschijnt almaar later aan het ontbijt. Misschien heeft het daarmee te maken en moet ze de eethoek herinrichten tot de herinneringen vervaagd zijn. Tobbend strijkt ze over haar kortgeknipte, zwarte haren. Een uitgebreid bad straks zal haar deugd doen.

‘Goedemorgen,’ zegt Lucas als hij de keuken binnenkomt.

Geen kus. Ook geen blik op de krant. Zwijgend neemt hij een kop koffie en blijft staan. Aan de wallen onder zijn ogen te zien heeft hij geen verkwikkende nachtrust gehad. Desondanks ziet hij er onberispelijk uit in zijn donkerblauw maatpak, een lichtblauw hemd en een bordeaux das met een lichtblauw streepje om het geheel af te maken. Gladgeschoren, zoals altijd.

‘Zal ik brood voor je toosten?’

Hij kijkt op zijn horloge en schudt het hoofd.

‘Het is tijd. Ik moet ervandoor.’

Cleo klemt haar kaken op elkaar. Zie je wel, schiet het door haar hoofd. Hij wil hier niet meer zitten. Afwezig zet hij een halfvolle kop op het schoteltje.

‘Tot straks. Misschien heb ik nog een meeting om zes uur. Je moet niet op mij wachten om te eten.’

Hij staat al bij de deur.

‘Krijg ik geen kus?’

Ze houdt haar hoofd een beetje schuin. Komt hij nu tegen zijn zin terug? Ze kijkt hem aan, zoekt zijn ogen. Zijn blik ontwijkt haar. Hij geeft haar een kus op de kruin van haar hoofd.

‘Fijne dag nog,’ zegt hij en knijpt even in haar schouder.

Zij zegt niets. Woedend kijkt ze hem na. Ze heeft zin om zijn kop met koffie naar zijn hoofd te slingeren. Net op tijd kan ze zich beheersen. Het bonst boven haar ogen. Ruw stapelt ze de ongebruikte borden op elkaar. De messen vallen kletterend op de grond. Het metaalgeluid weergalmt in de marmeren keuken.

Lucas start de motor van de auto, opgelucht omdat hij weg is van Cleo’s onderzoekende ogen. Blij dat het niet is uitgelopen op een scène, zoals vorige week. Het was die dag vier maanden geleden dat het feest van Cleo noodlottig was afgelopen. Cleo had voor hem een toast met abrikozenjam klaargemaakt. Iets wat ze anders nooit deed. Het interesseerde haar niet of hij at of niet at. Zijzelf at ’s morgens nauwelijks iets. De toast was koud omdat hij te lang in de slaapkamer was gebleven. Verstart in zijn angstaanjagende gedachten. Het smaakte hem niet. Niet omdat de toast koud was, maar hij had geen trek. Zijn maag zat dicht. Na enkele happen legde hij de toast weer op zijn bord. Ze zat naast hem, hij voelde haar kijken. Naar zijn toast die hij niet binnenkreeg.

‘Geen honger?’

Ze vroeg het alsof hij een kind was, een vervelend kind. Hij haalde even zijn schouders op en dronk zijn kop koffie leeg. Opeens bonsde haar vuist op de tafel. Zo hard dat het lepelkje op zijn bord rinkelde.

‘Kunnen we niet gewoon verdergaan met ons leven?’ riep ze met een hoge stem. ‘Ons leven.’

Hij stond langzaam op, vastbesloten om geen ruzie te maken. Maar Cleo sprong op en kwam voor hem staan.

‘Ze was toch niet ónze dochter, hè!’ Haar naam werd niet meer genoemd. ‘Ik vind het ook heel erg wat er gebeurd is.’

Mijn feest was trouwens helemaal om zeep. Niemand praat er nog over!

Hij voelde zich duizelig worden, alsof de bloedtoevoer naar zijn hersenen werd afgesneden door haar kortzichtige woorden. Ze bleven nazinderen. Cleo wist van geen ophouden. Ze ratelde maar door.

‘Ze heeft de hele avond staan flirten met Jan en alleman en dan...’ was het laatste wat hij hoorde. Er knapte iets in zijn hoofd. Opeens haalde hij naar haar uit, een klap in haar mooie gezicht. Ze begon te gillen en klauwde naar hem zonder hem te raken. Hij greep haar bij de schouders en schudde haar door elkaar.

‘Zwijg!’ riep hij. ‘Jij weet er niets van!’

Hij schrok van zijn eigen woorden. Jij weet er niets van. Hij liet haar los, zo plots dat ze wankelde op haar benen. Ze moest zich vastgrijpen aan het kookeiland om niet om te vallen. Met grote stappen haastte hij zich naar de deur.

‘Je bent niet goed wijs!’ riep ze hem na. ‘Wat bezielt jou de laatste tijd?’

Gelukkig heeft ze vandaag geen scène gemaakt. In de granietkleurige firmawagen rijdt hij de straat op. De oprit is aan beide kanten afgezoomd met bolacacia’s. Hij kijkt nog eens van opzij naar het huis. Het mooie, strakke huis waar iedereen hem om benijdt. Met achteraan een strak aangelegde tuin. Het huis oogt verlaten. De ziel is eruit verdwenen.

Staan wacht Tessa tot de groene thee voldoende heeft getrokken. Voor haar op de vensterbank staan verse kruiden in aarden potjes. Basilicum, peterselie en munt. Ze buigt zich voorover en snuift de pittige geur op van de basilicum. Dankzij Thomas zijn de kruidenpotjes fris en vol. Hij geeft ze dagelijks water. Ze tikt met haar nagel tegen het raam. Buiten loopt Fin, snuffelend van struik naar struik tot achteraan in de ommuurde tuin. Zijn crèmekleurige vacht steekt af tegen al het groen. De schommel en de glijbaan wachten om definitief opgeruimd te worden. Zeker nu niemand er nog gebruik van maakt. Laura zat er soms nog op te schommelen, of veeleer heen en weer te wiebelen met haar voeten op de grond, tijdens een van haar ellenlange telefoongesprekken met haar vriendinnen. Of vriendjes. Bij deze gedachte schiet een pijnscheut door haar heen. Zonder nadenken legt ze een hand op de plaats waar haar hart klopt. Hartzeer. Zachtjes duwt ze tegen de pijn. Fin loopt onder de schommel door. Hij vindt zijn draai niet meer sinds zijn baasje er niet meer is.

Met een onhoorbare zucht doet ze een lepel honing in de thee en gaat bij Sam aan de ontbijttafel zitten. Een lange, houten tafel in het midden van de woonkeuken. Een tafel met geschiedenis. Ze was hoogzwanger van Laura toen ze dit herenhuis kochten. Talloze verjaardagen hebben ze aan deze tafel gevierd. De etentjes met familie en vrienden zijn ontelbaar. Tegen de muren hangen nog kindertekeningen van Laura en Sam. Fletse kleuren op vergeeld papier. Mijmerend glijden haar vingers over de groeven van het eikenhouten tafelblad. Tot Sams getokkel tot haar doordringt. Hij lepelt zijn muesli naar binnen met zijn blik op de iPad voor hem.

‘Is je boekentas klaar voor school?’

‘Hmm.’

Zijn vrije hand beweegt over het scherm. Een helikopter moet over onverwachte hindernissen vliegen. Bomen floepen plots in beeld. Of struiken, zwaaiende kinderen, en oma’s en opa’s. De helikopter gaat omhoog, omlaag, naar links, naar rechts. Telkens als hij iets raakt, ontploft er een bom. Met een zenuwslopend geluid. Tessa schudt haar halflange, kastanjebruine haren naar achteren. Geen mobieltjes en van dat soort spelletjes aan tafel, denkt ze. Maar ze zegt het niet. Niet meer. Niet nu. Ze weet dat het fout is. Maar ze heeft te doen met Sam nu zijn grote zus, naar wie hij zo opkeek, er niet meer is.

‘Lust je geen bessen?’

‘Niet echt.’

Hij lepelt naast de blauwe bessen. Ze had ze speciaal voor hem gekocht. Alsof blauwe bessen een gemis kunnen goedmaken.

‘Waarom eet jij niet?’ vraagt Sam zonder op te kijken. ‘Het ontbijt is een gezonde start van de dag, zeg je altijd. Wij moeten altijd ontbijten van jou.’

Het woordje wij blijft als een onzichtbare spelbreker tussen hen in hangen.

‘Je hebt gelijk.’

Ze neemt een potje yoghurt met aardbeien, ook al heeft ze geen trek. Als het vloeibaar is, zal ze het wel binnenkrijgen, hoopt ze.

‘Waar is pap?’

‘Boven, in de badkamer, denk ik.’

Tessa’s blik dwaalt door de openstaande dubbele deuren tussen de keuken en de woonkamer. Op de zandkleurige bank ligt zijn hoofdkussen. Ernaast, op de houten vloer, een omgewoeld dekbed. Tegen de bank, vlak bij het hoofdkussen, een

fles whisky, halfleeg. Ze hadden vannacht in bed lang gepraat. Over hoe het nu verder moet. Met hen. Met Sam. Ze zouden proberen om elkaar niet te verliezen in hun verdriet. Ook al zou ieder op zijn manier ermee omgaan. En proberen toch nog leuke dingen samen te doen. Samen naar de film. Samen ontbijten. Samen spelletjes spelen. Of samen nietsdoen. Om het familiegevoel te behouden. Ze zouden pijnlijke situaties niet vermijden, ze zouden er open over praten. Ook met Sam. En met hun goede vrienden. Om te beginnen met Lucas, en Cleo. Zij hadden het drama tenslotte van dichtbij meegemaakt. En ze hadden een nauwe band met Laura. Tenminste Lucas toch, want Laura was zijn petekind. Tot daar waren ze het met elkaar eens geweest.

‘Stel dat de politie zich vergist heeft?’ had ze opeens gevraagd.

Thomas sliep al bijna, hoorde ze aan zijn zware ademhaling. Ze lagen naast elkaar, als broer en zus, of als goede vrienden. Andere gedachten kwamen niet bij hen op. Of waren ondraaglijk als ze wel opkwamen. Ze had eens een man geïnterviewd wiens dochter ontvoerd en vermoord was. Hij beweerde dat hij nog nooit zoveel seks met zijn vrouw had gehad dan in die periode. Ze had hem ongeloofwaardig aangestaard, niet echt professioneel. ‘Mijn vrouw en ik halen daar veel troost uit,’ zei hij nog. Ze kan zich niet voorstellen dat Thomas in haar zou komen en dat ze samen zouden genieten. Niet nu Laura er niet meer is. Ze zou het gevoel hebben dat Laura toekijkt, verwijtend, of hulpeloos, terwijl hij, en zij misschien ook, klaarkomt. Ze zou zich schamen voor dat genot. Een belachelijke gedachte, vindt ze, want ze gelooft niet in een leven na de dood. Laura kan niet toekijken. Ze bestaat niet meer. Ze is verdwenen, op een potje as na.

‘Zich vergist heeft? Wat bedoel je dan?’ had Thomas geuwend gevraagd.

‘Dat er toch kwaad opzet mee gemoeid is.’

‘Je bedoelt dat...’

Er viel een ongemakkelijke stilte.

‘Dat iemand haar van die trap heeft geduwd. Met opzet.’

‘Wie dan wel?’

Hij klonk opeens klaarwakker. Ze trok haar schouders op in het donker.

‘Dat is pas de volgende vraag.’

‘Daar hebben we het toch uitvoerig met de politie over gehad? We zijn samen met hen tot de conclusie gekomen dat dit spoor, het moordspoor zeg maar, voor negennegentig procent kan worden uitgesloten.’

‘Het blijft door mijn hoofd spoken. Stel dat...’

‘Laat het los, Tess!’

‘Ik kan niet leven met één procent, begrijp je?’

‘Nee! Dat begrijp ik niet!’

‘Ik ben het verplicht aan Laura. Zij is het waard. Vind ik.’

‘Vind jij! Natuurlijk is zij het waard. Zij is alles waard!’

Zijn stem klonk dichtgesnoerd. Tessa hoorde hem moeizaam slikken.

‘We moeten verder. Voor Sam. Om te beginnen. En dan... dan zien we wel.’

Na een dovemansgesprek keerde hij zich van haar af en gleeed een eind van haar weg. Ze bleef naar de hoge zoldering staren. Tot hij opstond met zijn hoofdkussen onder zijn arm.

‘Ga je weg?’

De houten trap kreunde onder zijn driftige voetstappen.

Sam schuift de ontbijtkom voor zich uit. De blauwe bessen heeft hij niet opgegeten. Wat maakt het ook allemaal uit? vraagt

Tessa zich af. Bessen zijn gezond. Ja, en dan? Ze neemt een slok thee en zet de mok met een harde klap op de tafel. Geschrokken kijkt Sam op.

‘Sorry,’ zegt ze met een matte glimlach.

‘Ben je boos?’

‘Nee, jongen, helemaal niet.’

Ze hoort Thomas naar beneden komen.

‘Goedemorgen,’ zegt hij alsof er niets aan de hand is.

Tessa neemt een slok van haar thee en mompelt iets. Hij loopt naar het espressoapparaat en woelt in het voorbijgaan door Sams weerbarstige, donkerblonde haren. Ze steken naar alle kanten.

‘Hoi pap.’

‘Goed geslapen, jongen?’

Sam knikt en tokkelt fanatiek op zijn iPad. Thomas kiest een sterke ristretto. Drukt op de knop om het water op te warmen. Hij wacht met beide handen in de zakken van zijn jeans.

‘Hoe komt het dat je nog hier bent?’ vraagt hij.

‘Zomaar... Ik heb laten weten dat ik iets later ben vandaag.’

Ze kijkt in zijn rooddoorlopen ogen. Van de whisky of van een slapeloze nacht.

‘Ik wilde samen met Sam ontbijten. Als je wilt, kan ik hem ook naar school brengen vandaag.’

Thomas knikt. Hij neemt een slokje van de hete koffie.

‘Mam, ik kan ook alleen ontbijten als pap nog niet klaar is.’

‘Dat weet ik wel, jongen,’ zegt Tessa.

Is dat wel zo? Ze heeft een meeting laten vallen om bij Sam te zijn. Anders zat ze nu in de tram of was ze al op de redactie van de krant aangekomen. Zou het veel verschil voor hem hebben uitgemaakt? Ze weet het niet. Er zijn zoveel dingen die ze niet meer weet.

Na het ontbijt brengt ze Sam naar school met de wagen. Hij

loopt school net buiten de stad, een school met boerderijdieren, waar de kinderen de kippen, konijnen en schapen zelf verzorgen. Die school was een idee van Thomas geweest. Hij vindt dat het een toegevoegde waarde heeft. Liefde voor dieren bijbrengen, dichterbij de natuur leven. Tessa twijfelt eraan. Alsof dat een mens zoveel bijbrengt in een tijd dat een narcistische, wispelturige Amerikaanse president en de halfgare dictator van Noord-Korea een gevaarlijk spel spelen en dreigen om elkaar nucleair van de kaart te vegen. Maar het kan ook geen kwaad, vindt ze. Nog één jaar, dan gaat hij naar de middelbare school.

‘Alles goed met jou?’ vraagt ze voor een stoplicht.

Ze legt een hand op zijn knie.

‘Gaat wel. En met jou?’

‘Gaat wel.’

Ze kijken naar elkaar en lachen aarzelend.

‘Mis je haar?’

‘Gaat wel.’

‘Nee, eerlijk Sam.’

‘Vooral ’s avonds mis ik haar...’

Tessa kijkt naar zijn bleke wangen. Heeft hij donkere wallen onder zijn ogen? Zijn Thomas en zij te veel met hun eigen verdriet bezig geweest de afgelopen tijd? Misschien moeten ze een afspraak met de school maken en eens horen hoe hij het daar doet.

‘Als we vanavond eens samen naar de film zouden gaan?’

‘Welke?’

‘Dat weet ik niet. We kijken straks wat er draait. Wat denk je?’

‘Ja, goed, als het een leuke film is.’

Tessa knijpt in zijn arm voor hij uitstapt. Een zoen geven mag niet meer. Niemand van zijn klas geeft zijn ouders nog

een zoen. Zelfs de meisjes niet. En zwaaien, dat kan ook niet meer. Tessa kijkt hem meewarig na. Ze moet denken aan Laura, haar kleine meisje dat ineens groot was geworden. En er nu niet meer is. Nooit meer. Plots draait Sam zich om en wuift naar haar. Zijn hand is niet hoger dan zijn middel, maar toch. Tessa slikt. Ze zwaait terug. Niet overdreven, dat zou hij vreselijk vinden.

Onderweg naar de krant probeert ze alles op een rij te krijgen. Ze hebben vier zware maanden achter de rug. Sam moet op de eerste plaats komen. We mogen hem niet aan zijn lot overlaten. En dan is er het werk. Thomas artdirector bij DDB, een reclamebureau, zij journalist bij het *Algemeen Dagblad*. De collega's van Thomas hebben hem veel geholpen, dikwijls namen ze taken van hem over. Als het hem niet ging, sprongen ze spontaan bij. Daar zal zeker, terecht, een einde aan komen. Mensen vergeten snel. Vinden dat het leven verder moet, dat er toch niets aan te veranderen is.

‘We moeten ons bij de situatie neerleggen, hoe pijnlijk het ook is,’ had Thomas vannacht gezegd. ‘Dat jij begint te twijfelen, vind ik te gek voor woorden. En zo typisch voor jou.’

Het ochtendverkeer gaat moeizaam vooruit. Het lijkt wel of elk verkeerslicht deze ochtend op rood springt als zij eraan komt.

‘Wie had Laura iets willen aandoen? En waarom? Met welk motief? Een schoolmeisje van zeventien jaar. Dan moet het al iemand zijn die ook op het feest van Cleo was. Nee, in hemelsnaam, we mogen ons daar nu niet mee bezighouden.’

Wil ze voor dat ene procent alles opnieuw oprakelen? vraagt ze zich af. Alleen om zichzelf gemoedsrust te geven. Thomas vreest dat ze nooit zal stoppen. Ze moet toegeven dat hij gelijk heeft.